

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Pello 28. toukokuuta 2012

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 11.4.2012 MMM022:00/2008

KALASTUSLAIN KOKONAISUUDISTUSTA VALMISTELLEEN TYÖRYHMÄN MIETINTÖ

Työryhmän tehtävänä on ollut selvittää kalastuslakiin 286/1982 liittyvät uudistustarpeet sekä tehdä ehdotus uudeksi kalastuslaiksi.

Työryhmän työ on jäänyt ulkopuolisille hyvin etäiseksi. Asioiden eteneminen ei ole valjennut ministeriön sivuilla olleista pöytäkirjoistakaan, joissa luettavaa oli lähinnä kokouksen aloittaminen ja kokouksen lopettaminen. Pellon seminaarin jälkeen odotimme huomattavasti avoimempaa prosessia. Esimerkiksi paljon puhutusta ja 2007 hallitusohjelmaan kirjatusta vaelluskalakokonaisuudesta ei ole kuulunut mitään.

Koska vaelluskalakysymystä on käsitelty vain muutamalla sanalla, ei mietinnöstä ole siten paljoa lausuttavaakaan. Hyvän esimerkin mietinnön luonnosmaisuudesta tarjoaa sivulla 20 kuvailtu kalastusoikeusjaoston esittämä vaelluskalojen suojelutarve kutu- ja syönnösalueilla, mutta vaellusalueet on jätetty suojelutarpeen osalta mainitsematta tyystin. Sivulla 55 asia on työryhmän kannanottona ilmaistu toisin, mutta epäselväksi jää mietinnön lopullinen kanta asiaan?

Kohtaan kalastuslain tarkoitus tulisi lisätä maininta oikeudenmukaisuudesta, koska lain yhtenä keskeisenä tavoitteena on ollut säädellä kalastusoikeutta. Tämä näkökohta korostuu vaelluskalojen osalta, koska kalojen vaellusmatkat saattavat olla pitkiä, ja vaelluksen loppupäässä vesialueen omistuksesta tai muusta oikeudesta huolimatta kalastusmahdollisuutta ei monestikaan jää. Ehdotuksessa oikeudenmukaisuuden osalta mainittu sosiaalisesti kestävä käyttö on liian monitulkintainen.

Kalastus tulisi mietinnön mukaan perustumaan vesialueen omistukseen. Lohen osalta on asiasta vallinnut jo pitkään erimielisyyttä. Valtio väittää lohenkalastuksen kuuluvan vain sille. Vesien omistajilla on vastakkaisia näkemyksiä. He katsovat omistavansa myös lohenkalastuksen ja pyytävät valtiota esittämään asiakirjat, joilla lohenkalastusoikeus olisi lunastettu tiloilta ulos. Tässä yhteydessä on tehtävä valtion kustannuksella selväksi kalastusoikeudet myös lohen osalta.

Jokiseura toistaa monta kerta aiemmin esittämänsä vaatimuksen yksilökohtaisen ohjeellisen arvon määrittämiseksi nisäkkäiden ja kasvien tapaan myös kaloille. Tätä kautta syntyvä pelote on kaikkein tehokkain salakalastuksen torjunnassa, eikä maksa valtiolle mitään.

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta yhtyi lausunnossaan 15.5.2012 Tornio-Muoniojokiseuran 2009 tekemään ehdotukseen ja vaati laaja-alaisen lohistrategian nopeaa valmistelua nykyisen lohipolitiikan muuttamiseksi. Kalastuslaissa onkin otettava lohi ja muut vaelluskalakysymykset paljon perusteellisempaan käsittelyyn. Lakiuudistus näyttää jäävän tältä osin yksinomaan ministeriön omaan harkintavaltaan, jolloin paljon puhuttu läheisyysperiaate ja kansanvalta jää toteutumatta. Lain tasolla on päästävä irti siitä, että vaelluskaloja hallinnoivat vain elinkeinokalatalouden rakenteet. Vaelluskalakokonaisuus ei ole esitetyn valossa kypsä siihen, että ministeriö ryhtyisi kirjoittamaan pykäläkohtaisen lakitekstin.

Tornio-Muoniojokiseura ry
Kalervo Aska, pj

jokiseura@tornionjoki.fi

www.jokiseura.fi